

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 27.12.2024

Rast cien kníh sa spomalí, no dlhodobo nezastaví: Zníženie DPH ako úľava v čase rastúcich nákladov

Od 1. januára 2025 dôjde k zníženiu DPH na knihy z 10 % na 5 %. Tento krok je vítanou podporou pre slovenský knižný trh, ktorý už niekoľko rokov čelí rastúcim nákladom a ekonomickým tlakom. Hoci znížená daň pomôže spomaliť zdražovanie kníh, ich ceny sa plošne neznížia. Dôvodom sú rastúce prevádzkové náklady a konsolidačné opatrenia platné od 1. januára 2025, ktoré pre knižný trh znamenajú nové výzvy.

Cena kníh pod tlakom inflácie

Posledných 10 rokov rástla priemerná cena tlačenej knihy len mierne a ani zďaleka nedosiahla úroveň inflácie. Zatiaľ čo iné produkty a služby zaznamenali prudký nárast cien, knihy zostávajú naďalej jednou z najdostupnejších kultúrnych možností pre širokú verejnosť.

„Ak by cena knihy rástla v súlade s infláciou, jej hodnota by dnes bola podstatne vyššia. Vydavatelia a kníhkupci však dlhodobo absorbujú časť rastúcich nákladov, aby knihy ostali prístupné čo najširšiemu publiku,“ vysvetľuje Juraj Heger, predseda Zväzu vydavateľov a kníhkupcov Slovenska.

Konsolidačné opatrenia a ďalšie zvýšené náklady

Slovenský knižný trh bude musieť v roku 2025 čeliť novým konsolidačným opatreniam, medzi ktoré patrí aj zvýšenie minimálnej mzdy o 8,8 % a zavedenie transakčnej dane od 1. apríla 2025. Tieto opatrenia prehĺbia finančné zaťaženie vydavateľov a kníhkupcov a pridávajú ďalší tlak na už teraz napäté rozpočty. Popri konsolidačných opatreniach bude pôsobiť na rast cien kníh aj inflácia, ktorá sa odhaduje pre rok 2025 na úrovni 5,4 % a od ktorej sa odvíjajú náklady na prenájom kníhkupectiev, ako aj zvýšené prevádzkové náklady, najmä na tlač, distribúciu alebo energie, ktoré môžu v niektorých prípadoch narásť až o 10 %.

Budúcnosť knižného trhu

Knižný trh na Slovensku dlhodobo čelí mnohým výzvam, no vďaka kvalite domácich vydavateľstiev a stále silnej čitateľskej základni zostáva stabilným pilierom kultúrneho života. Zníženie DPH je preto dôležitým krokom, ktorý pomôže spomaliť rast cien a vytvoriť udržateľnejšie podmienky nielen pre vydavateľov ale aj kníhkupcov. Zvýši tiež šance menších nezávislých kníhkupectiev na ich ďalšiu existenciu.

„Knihy sú základným nositeľom kultúry a poznania a ich dostupnosť by mala byť prioritou. Veríme, že tento krok vlády bude motiváciou na ďalšiu podporu slovenského knižného trhu,“ uzatvára Juraj Heger.

Zväz vydavateľov a kníhkupcov Slovenska (ZVKS)

Kontakt pre médiá:

Martin Gajdoš, sekretariat@zvks.sk, 949 895 698